

Klucz do sukcesu w pracy z uczniem zdolnym

„Uzdolnioną młodzież należy otoczyć szczególną opieką, ponieważ są to wyjątkowe jednostki, o olbrzymim potencjale merytorycznej wiedzy, pasji i zdolności, których zmarnować NIE WOLNO!!!” (dr Eugeniusz Śmietana). Można ją porównać do „diamentów,” które należy szlifować, aby świeciły pełnym blaskiem. Jednak należy używać do tego specjalnych narzędzi dydaktycznych i merytorycznych oraz oddawać ją w ręce prawdziwych nauczycieli, którzy swoją pracę traktują jak powołanie i misję. Chyba tak naprawdę nie ma jednej uniwersalnej recepty na osiągnięcie sukcesu. Każdy uczeń jest unikalny i jedyny w swoim rodzaju. Poznając go i rozwijając jego pasję możemy uzyskać wymagany klucz do sukcesu.

Aby wyłowić ucznia zdolnego trzeba najpierw zdać sobie sprawę z tego, kim tak naprawdę jest uczeń zdolny? Uczniowie zdolni to niewątpliwie uczniowie dociekliwi, twórczy, podejmujący różnorodne zadania oraz posiadający wiele własnych pomysłów. Charakteryzują ich: wysokie osiągnięcia w nauce, wysoki poziom zdolności ogólnych (inteligencja), wysoki poziom zdolności specjalnych (uzdolnień), silna motywacja do zajmowania się interesującą ich dziedziną wiedzy, wytrwałość w dążeniach, samodzielność oraz poczucie własnej wartości.

Niektórzy utalentowani młodzi ludzie nie ukrywają swojej wysokiej inteligencji. Czasem jednak zdarza się, że uczeń skrywa swoje talenty głęboko pod pancerzem, wstydząc się swojej pasji i wiedzy przed rówieśnikami. Dlatego też bardzo ważna jest odpowiednia diagnoza ucznia. Największą rolę ma tu do spełnienia nauczyciel, ponieważ posiada: wiedzę pedagogiczną, możliwość częstego, bezpośredniego kontaktu z uczniem, możliwość współpracy z rodzicami oraz doświadczenie i intuicję.

Niewątpliwie im wcześniej odkryjemy talent tym lepiej go rozwiniemy. Wczesna diagnoza daje możliwość obserwacji aktywności ucznia podczas lekcji, analizy wypowiedzi ustnych oraz prac pisemnych, obserwacji wyników testów i sprawdzianów wiedzy oraz obserwacji rozwoju jego zainteresowania danym przedmiotem.

Jaka jest recepta na sukces?

Aby odnieść sukces, odpowiedni uczeń musi się spotkać z odpowiednim nauczycielem, który będzie powoli odkrywał ucznia i jego talent. Ponadto ważne jest stworzenie miłej atmosfery na lekcji sprzyjającej uczeniu się, w której uczeń będzie czuł się doceniany i szanowany. Z czasem uczeń będzie coraz bardziej poznawał nauczyciela i jego pasję i coraz bardziej będzie pochłaniała go nauka. Dzięki chłonności umysłu dziecka nauczyciel stopniowo będzie zarażał ucznia chęcią poznawania języka (czy też innego przedmiotu), lepiej go motywował i ustawiał we właściwym kierunku. Uczeń widząc zapał, zaangażowanie a także serce i pasję nauczyciela, będzie coraz bardziej interesował się językiem i chętniej wykonywał zadania o coraz to wyższym stopniu trudności. Zapał nauczyciela przerodzi się w końcu w zapał dziecka.

Niewątpliwie dużą rolę w rozwoju ucznia odgrywa również stosowanie indywidualizacji pracy na lekcji oraz stworzenie indywidualnego programu nauczania ucznia zdolnego i prowadzenie indywidualnego toku nauczania. Program okazuje się być strzałem w dziesiątkę. Ma głównie na celu poszerzenie i pogłębienie wiedzy z tematów programowych, jak i tych pozaprogramowych. Do celów ogólnych programu zalicza się pogłębianie wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach języka angielskiego, poszerzanie wiedzy na temat kultury anglosaskiej, kształtowanie wśród uczniów świadomości językowej oraz kształcenie myślenia twórczego, oryginalnego, rozwijanie umiejętności pracy indywidualnej oraz w zespole, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy, motywowanie uczniów do systematycznego pogłębiania zdobytych wiadomości, rozwijanie umiejętności swobodnego wypowiedzania się w języku angielskim na tematy dowolne,

rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu, czytania ze zrozumieniem, pisania krótkich i długich tekstów użytkowych, pogłębianie zasobu słownictwa oraz wiedzy z gramatyki języka angielskiego, przygotowanie uczniów do udziału w konkursach języka angielskiego.

Dzięki indywidualnemu programowi uczeń może się lepiej i szybciej rozwijać, pracować i uczyć się w indywidualnym tempie i zgodnie z własnymi potrzebami i zainteresowaniami, przejawiać własną inicjatywę i uzyskiwać wiedzę o wyższym poziomie trudności. Dzięki programowi nauczyciel może lepiej wspierać ucznia, czuwać nad jego rozwojem, stawiać wyraźne cele nauczania, może dokonać właściwej organizacji pracy, dzięki czemu uczeń może czerpać korzyści z uczenia się. Nie tylko uczeń ale i nauczyciel stale się rozwija i doskonali, stosując w pracy z uczniem metody aktywizujące sprzyjające samodzielnemu rozwojowi.

Długotrwała, systematyczna i dobrze ukierunkowana praca, samodyscyplina, zaangażowanie, poświęcenie czasu, wiele wyrzeczeń, sukcesy i porażki pozwalają uzyskać satysfakcję ucznia i nauczyciela oraz zamierzony sukces. Należy pamiętać również o słowach Harmera:

„Niezależnie od tego jak dobry jest nauczyciel, uczniowie nigdy nie nauczą się języka – ani czegokolwiek innego – jeżeli nie będą starali uczyć się nie tylko w klasie szkolnej, ale także poza nią. Język jest zbyt skomplikowany, aby uczniowie mogli się w klasie nauczyć wszystkiego, czego potrzebują.” (Harmer, 2001)

Monika Zbrońska
Zespół Szkół Nr 1 w Krasnymstawie